



Narodowe Forum Muzyki

Przestrzeń dla piękna

06

października
czwartek
19:00

NFM, Sala Kameralna

Współbrzmienie

Lynn Orazi – fortepian

NFM Trio Smyczkowe Leopoldinum:

Christian Danowicz – skrzypce

Michał Micker – altówka

Marcin Misiak – wiolonczela

Program:

Ernst von Dohnányi (1877–1960) *Trio smyczkowe* [22']

I Marcia: Allegro

II Romanza: Adagio non troppo

III Scherzo: Vivace

IV Tema con variazioni: Andante con moto

V Rondo: Allegro Vivace

Rudi De Bouw *Épisodes* (prawykonanie) [10']

Johannes Brahms (1833–1897) *Kwartet fortepianowy g-moll op. 25* [40']

I Allegro

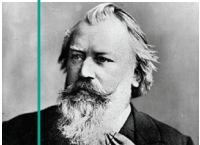
II Intermezzo: Allegro ma non troppo – Trio: Animato

III Andante con moto

IV Rondo alla Zingarese: Presto



E. von Dohnányi



J. Brahms

Smyczki i fortepian: między triem a kwartetem

Artur Bielecki

„Oto spadkobierca Beethovena!” – zawołał Joseph Hellmesberger, skrzypek i dyrygent wiedeński, po zapoznaniu się z *Kwartetem fortepianowym g-moll* op. 25 Johanna Brahmsa. Razem z kompozytorem i kolegami z zespołu chwilę wcześniej wykonali ten utwór, Brahms grał na fortepianie. Hellmesberger był wybitną postacią wiedeńskiego życia muzycznego, kierował koncertami Towarzystwa Przyjaciół Muzyki i tego dnia w roku 1862 dwudziestodwuletni Johannes Brahms zyskał w nim ważnego sprzymierzeńca. Znakomity skrzypek organizował m.in. koncerty kameralne w Wiedniu i wkrótce, 16 listopada 1862 r., *Kwartet fortepianowy g-moll* zabrzmiał przed wiedeńską publicznością, która szczególnie podziwiała Brahmsa jako pianistę. W krótkim czasie młody kompozytor stał się popularny i niezwykle ceniony w naddunajskiej stolicy.

Kwartet fortepianowy g-moll op. 25 Johanna Brahmsa powstał rok wcześniej, we wrześniu 1861 r., a zatem 155 lat temu. W jego wykonaniu, 16 września 1861 r. w Hamburgu, rodzinnym mieście kompozytora, brała udział słynna pianistka, Clara Schumann, wówczas już wdowa po genialnym niemieckim kompozytorze Robertie Schumannie. Clara Schumann, której umiejętności podziwiał niegdyś sam Fryderyk Chopin, należała do entuzjastów muzyki Johanna Brahmsa. Znajomość Clary i Johanna rozpoczęła się w dniu, kiedy młody i zapewne mocno stremowany Brahms pojawił się w domu Schumannów po raz pierwszy, ażeby zaprezentować swoje młodzięce utwory. Wówczas spotkał się z gorącym przyjacielem i uznaniami Roberta Schumanna, który dostrzegł natychmiast w Brahmsie wielkiego twórcę i największą nadzieję muzyki niemieckiej. Późniejsze lata miały potwierdzić, że opinia Schumanna była w pełni uzasadniona.

Kwartet fortepianowy g-moll należy do najpiękniejszych i najpopularniejszych dzieł Brahmsa. Może nie ma w nim jeszcze – w całej pełni – tej genialnej bezpośredniości i głębi liryzmu, które wkrótce pojawiają się w jego kompozycjach, ale jest za to wiele innych wspaniałych zalet. To przede wszystkim imponująca, prawdziwie „symfoniczny” rozmach całości. Zwraca uwagę piękno tematów i pewność ręki kompozytora w kształtowaniu wielkiej formy. W komentarzach podkreśla się pewną zawziętość części pierwszej (*Allegro*), zawsze jednak brzmia-

cej imponująco. Część druga (*Intermezzo*) posiada rysy znacznie delikatniejsze. Po skupionej i znów symfonicznie „gęstej” części trzeciej (*Andante con moto*) następuje prawdziwy popis genialnej inwencji i temperamentu kompozytora (*Presto, Rondo alla Zingarese*). Jest to to finał nawiązujący do folkloru węgierskiego i cygańskiego. Słuchacz podziwia w tej części niezwykłą efektywność, błyskotliwą wirtuozerię, potężenie żywiołowości z momentami lirycznymi. Zakończenie dzieła jest rzeczywiście porywające.

W klimacie węgierskim program dzisiejszego wieczoru utrzymuje nas również za sprawą *Tria* smyczkowego, którego autorem był węgierski kompozytor, pianista, dyrygent i pedagog, Ernő (Ernst) von Dohnányi (1877–1960). Artysta ten należał do najbardziej aktywnych i najwszechstronniejszych muzyków XX w., dość wspomnieć, że był jednym z najciekawszych pianistów stulecia. Zajmował się też organizacją węgierskiego szkolnictwa muzycznego, często – w roli dyrygenta lub pianisty – występował na estradzie razem z Bartókiem. Jako nauczyciel doczekał się wybitnych uczniów, wśród których był Georg Solti. W 1920 r. Dohnányi wykonał wszystkie dzieła fortepianowe Beethovena. To tylko przykłady jego twórczej aktywności.

Jako kompozytor Dohnányi pozostawał na uboczu XX-wiecznej awangardy, skłaniał się często do form tradycyjnych, nie rezygnując jednak z oryginalności. U progu nowego stulecia, w roku 1902 powstała *Serenada C-dur* op. 10 przeznaczona na trio smyczkowe. Nazwa utworu odwołuje się do gatunku typowego dla klasycznej, wiedeńskiej tradycji muzyki pogodnej, nierzadko plenerowej. I rzeczywiście w tej świetnie napisanej kompozycji nie ma dramatyzmu ani ciemniejszych barw. Z przyjemnością słuchamy pięcioczęściowego dzieła, w którym kompozytor sięga do znanych form i gatunków, takich jak marsz, romanza, scherzo, wariacje czy rondo.

W programie dzisiejszego koncertu ważne miejsce zajmuje prawykonanie nowego kwartetu fortepianowego *Épisodes*, napisanego specjalnie dla wrocławskiego zespołu. Autorem utworu jest Rudi De Bouw, współczesny kompozytor średniego pokolenia, związany z Belgią i Luksemburgiem. Rudi De Bouw znany jest już w naszym mieście ze współpracy z zespołem NFM Leopoldinum – Orkiestrą Kameralną, z którą występował jako dyrygent, bo ta właśnie specjalność

– dyrygentura symfoniczna – jest dziedziną szczególnie mu bliską. Artysta otrzymał wszechstronne muzyczne wykształcenie, studiował w Królewskim Konserwatorium w Liège oraz w Konserwatorium w Luksemburgu, zgłębiając wiedzę w zakresie teorii muzyki, a także kształcąc się na wydziale instrumentalnym. W Luksemburgu oraz w Stanach Zjednoczonych doskonalił umiejętności dyrygenckie. Bezpośrednio po studiach pracował w Théâtre de la Monnaie w Brukseli, a także w Orchestre Philharmonique de Liège. Dziś Rudi De Bouw jest cenionym dyrygentem, gościnnie występującym z szeregiem renomowanych orkiestr. Zajmuje się także dydaktyką, a wrocławska publiczność dzisiaj ma okazję poznać go jako kompozytora, co z pewnością przybliży jej muzyczny świat artysty.



Lynn Orazi, fot. Marlene Soares

Lynn Orazi

Lynn Orazi urodziła się w Luksemburgu w 1981 r. Pierwsze prywatne lekcje fortepianu pobierała u J. Braun-Giampellegrini w wieku 5 lat. Edukację muzyczną kontynuowała w Conservatoire de Musique de la Ville d'Esch-sur-Alzette pod kierunkiem C. Clementa, gdzie uzyskała diplôme supérieur de piano. Wykształcenie artystki dopełniły dyplomy z gry a vista, kameralistyki, harmonii, metodologii i pedagogiki. W Conservatoire Royal de Musique de Bruxelles kontynuowała studia pod kierunkiem D. Cornil i ukończyła, je uzyskując dyplom w 2005 r. W tym samym czasie uczestniczyła w lekcjach mistrzowskich u znanych profesorów. Lynn Orazi regularnie występuje w repertuarze koncertowym jako kameralistka i solistka (z Orchestre Philharmonique du Luxembourg i innymi zespołami), jest też członkinią Trio Daly oraz zespołu D'Gelle Fraen. Od 2000 r. prowadzi zajęcia z fortepianu w Conservatoire de Musique de la Ville d'Esch-sur-Alzette, gdzie w 2010 r. otrzymała tytuł profesorski.

NFM Trio Smyczkowe Leopoldinum

Trio zostało założone w 2009 r. przez koncertmistrza i liderów NFM Leopoldinum – Orkiestry Kameralnej, laureatów wielu znaczących konkursów muzycznych w kraju i za granicą: Christiana Danowicza, Michała Mickera i Marcina Misiaka, którzy jako stypendiści szkoły Reina Sofía w Madrycie studiowali pod okiem wybitnego skrzypka i kameralisty, G. Pichlera, prymariusza słynnego zespołu Alban Berg Quartet. Trio regularnie występuje podczas sezonów koncertowych Narodowego Forum Muzyki oraz na Leo Festiwalu, koncertowało także w Madrycie, Hanowerze i Thonon we Francji, a w październiku 2014 r. zespół zaprezentował się na Światowych Dniach Muzyki.

PEŁNE BIOGRAMY ARTYSTÓW:

www.nfm.wroclaw.pl/repertuar/biogramy

Organizator:



NFM – instytucja kultury miasta Wrocławia, współprowadzona przez:



Partner:



Sponsor złoty:

